

Managementsamenvatting Uitvoeringsplan vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht en openbare orde & veiligheid gemeente Diemen 2021

mr. J.R.D. Filemieg, 14 september 2021

Hoofdstuk 1 Algemeen

Op 9 juli 2019 heeft het college het integraal vergunningverlening, toezicht- en handhavingsbeleid omgevingsrecht gemeente Diemen 2019-2022 vastgesteld.

Dit uitvoeringsplan ziet op de volgende disciplines: VTH algemeen, bouwen, brandveiligheid, milieu, horeca en openbare ruimte.

Visie: De visie van de gemeente Diemen ten aanzien van toezicht en handhaving is in het integraal toezicht- en handhavingsbeleid als volgt: “het zo efficiënt mogelijk gebruik maken van de beschikbare middelen om de gemeente Diemen leefbaar (schoon, heel, duurzaam en veilig) te krijgen en te houden”.

Het uitvoeringsplan beschrijft welke van de voorgenomen activiteiten het komende jaar uitgevoerd worden en wat daarvoor de benodigde en beschikbare middelen zijn. De kwaliteitseisen stellen regels over de strategische en programmatische handhaving. Vanaf 1 juli 2017 gelden ook kwaliteitseisen ten aanzien van vergunningverlening.

Relevante ontwikkelingen

Covid-19: Door de pandemie konden geplande werkzaamheden in 2020 voor een groot deel geen doorgang vinden. Bedrijfsbezoeken en adrescontroles konden vanwege het besmettingsrisico slechts in uitzonderlijke en noodzakelijke gevallen plaatsvinden. Door diverse toezichthouders van de disciplines brandveiligheid, milieu en bouwen werd ondersteuning geboden bij het houden van toezicht op de coronamaatregelen. Deze trend zet zich door in 2021. Het continu wijzigen van de noodverordeningen, de juridische uitleg, het aanpassen van de systemen en het verzorgen van briefingen hebben ertoe geleid dat het dagelijkse reguliere werk van deze disciplines naar de achtergrond verschoof.

Sinds op 1 december 2020 de Tijdelijke wet maatregelen covid-19 van kracht is geworden, heeft de burgemeester aanvullende bevoegdheden. Dit levert ook voor de teams Handhaving en Openbare Orde & Veiligheid en Vergunningen een nieuwe situatie op met meer verantwoordelijkheden.

Het toezicht op de COVID-19 maatregelen lag al voornamelijk bij de gemeente, maar daar kwam de juridische handhaving bij. Hiervoor is extra capaciteit van de juristen nodig, aangezien alle handhavingsinstrumenten besluiten zijn in de zin van de Algemene wet bestuursrecht, waar rechtsmiddelen tegen open staan.

Organisatie ontwikkeling: Diemen groeit en de organisatie ook. De maatschappij ontwikkelt en inwoners van Diemen zijn steeds vaker betrokken en mondiger. Grote (ruimtelijke) ontwikkelingsopgaven komen op Diemen af en zijn al in volle gang. Het aantal meldingen en vragen neemt toe en de teams groeien.

Omgevingswet: Naar verwachting treedt de Omgevingswet op 1 juli 2022 in werking. De Omgevingswet zorgt voor minder complexe regelgeving door het bundelen van 26 wetten in 1 wet en het verlagen van het aantal ministeriële regelingen en algemene maatregelen van bestuur (4 in plaats van 120). Doel hiervan is het vergroten van het gebruiksgemak en inzichtelijkheid van de

regelgeving. Dit vraagt zeer veel voorbereiding voor de betrokken medewerkers, vraagt om een proceswijziging en vereist een nieuw digitaal systeem.

Kwaliteitscriteria en kwaliteitsborging bouw: Wat betreft de kwaliteitseisen heeft de gemeente Diemen te maken met de Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht gemeente Diemen (Verordening kwaliteit) uit oktober 2016 en de voorbereidingen voor de inwerkingtreding van de Wet private kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) welke verwacht wordt op 1 juli 2022.

Het gemeentebestuur heeft gekozen voor een aanpak die tot verdere kwaliteitsverbetering leidt, zoals is beschreven in de Verordening kwaliteit. Veel van de genoemde kwaliteitsverbeteringen zijn inmiddels doorgevoerd, maar er vindt ook een doorontwikkeling plaats met aangepaste criteria vanuit de VNG.

De invoering van de Wkb geschiedt in fasen. De gevolgen van de Wkb hebben alleen betrekking op de werkzaamheden voor de technische toets en het houden van toezicht op omgevingsvergunningen bouw. De overige werkzaamheden zullen vooralsnog in stand blijven. Er komen zelfs administratieve taken bij.

Kort te noemen relevante ontwikkelingen op het gebied van:

- a) Landelijke handhavingsstrategie (verder doorvoeren uniforme landelijke werkwijze voor de disciplines bouw, brandveiligheid en openbare ruimte);
- b) Projectplan inventarisatie asbestdaken (wat is er nodig om inzicht in deze inventarisatie te krijgen);
- c) Straatcoaches (tegengaan overlast jeugd);
- d) Landelijke aanpak adresfraude (deels stilgelegd door COVID-19);
- e) Methodiek Scheerlicht (bestrijding criminaliteit door systematische adrescontroles n.a.v. signalen);
- f) Ondernijvende criminaliteit (speerpunt in het Meerjarenbeleidsplan Integrale Veiligheid 2019-2022 en het jaarprogramma 2021 uitvoering integrale veiligheid);
- g) Informatieplicht energiebesparing (extern bureau beoordeelt meldingen en informeert bedrijven over de informatieplicht);
- h) Verdergaande parkeerregulering (contractmanagement en wielklem ligt bij team Handhaving);
- i) Ontwikkelingen politie (minder toezichttaken bij de nationale politie, waardoor druk op het gemeentelijk toezicht toeneemt);
- j) Wijziging Bibob-beleid (verruiming mogelijkheden eigen onderzoek en uitrol Bibob-beleid);
- k) Coalitieakkoord (zie onder);
- l) Verruiming artikel 13b van de Opiumwet (verruiming bevoegdheden burgemeester);
- m) Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (digitale communicatie met de overheid, wordt verwacht in 2022);
- n) Overdracht asbesttaken (aan de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied);
- o) Label C (energielabel C-verplichting voor kantoorgebouwen per 1 januari 2023);
- p) Wijziging Bouwbesluit 2012 in verband met BENG-eisen (Bijna Energie Neutrale Gebouwen) voor nieuwbouw;
- q) Wet toeristische verhuur van woonruimten (aanpassing Huisvestingsverordening Diemen i.v.m. mogelijke registratieplicht).

Coalitieakkoord “Duurzaam Samenleven 2018-2022”: de volgende ambities uit het coalitieakkoord hebben invloed op de disciplines vergunningen, toezicht en handhaving en openbare orde & veiligheid: Veiligheid, evenementen, Omgevingswet, woningbouw/sociale huurwoningen, Huisvestingsverordening, aanpak vakantieverhuur en overbevolking.

Veiligheid is een essentiële voorwaarde voor een samenleving waarin iedereen meer kan doen. De verbeteringen op het gebied van handhaving en toezicht hebben bijgedragen aan de verbetering van de veiligheid, maar we blijven waakzaam.

Samenwerken met justitie, politie, Boa's, jongerenwerk en jeugdhulpverlening en zo nodig met buurgemeenten. We zetten de inzet van beveiliging op Bergwijkpark en de Campus Diemen Zuid voort op het reguliere niveau.

Evenementen: Deze branche wordt in negatieve mate sterk beïnvloed door COVID-19. Evenementen zullen in 2021 slechts in beperkte mate en onder strikte regelgeving kunnen plaatsvinden.

Omgevingswet: Voor het opstellen van een omgevingsvisie en omgevingsplan is een stevige en intensieve betrokkenheid van de raad noodzakelijk evenals een stevige betrokkenheid van inwoners en organisaties. Hiervoor is samen met de raad een plan van aanpak opgesteld.

Woningbouw/sociale huurwoningen: Voor de totale programmering is het volgende afgesproken: 1085 sociale huurwoningen, 600 middenhuur woningen en 1.148 vrije sector koop/huur. Verder willen we de bouw van kleinere koopwoningen stimuleren, aangezien deze qua prijs ook voor middeninkomens geschikt zijn.

Huisvestingsverordening en aanpak vakantieverhuur en overbevolking: verwacht wordt dat met de vaststelling van de Huisvestingsverordening per 1 januari 2021 meer klachten worden ingediend en er meer grondslagen zijn om handhavend op te treden. Dit levert een aanzienlijke taakverzwaring op. In 2021 is nog een wijziging van de Huisvestingsverordening in voorbereiding.

Hoofdstuk 2 Uitvoering

In dit hoofdstuk wordt beschreven welke activiteiten worden verricht op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving Omgevingsrecht en openbare orde & veiligheid. De urenbegroting is opgesteld. Per discipline bouwen, brandveiligheid, milieu, horeca, openbare ruimte en openbare orde en veiligheid worden de producten beschreven (bijvoorbeeld aantal vergunningen en aantal controles) en wat de verwachte productie is. Ook in 2021 wordt verwacht dat de invloed van COVID-19 doordringt in alle werkvelden en voor de nodige vertraging in de reguliere werkzaamheden en de lopende en nieuwe projecten zorgt. Het scholenproject zal niet plaatsvinden.

Bij de discipline milieu valt op dat de beschikbare capaciteit een knelpunt is. Dit betekent dat zoveel mogelijk zal worden ingezet op handhavingsactiviteiten met een (zeer) hoge prioriteit:

- externe veiligheid;
- vuurwerk opslag inrichtingseisen (omgevingsdienst);
- brandgevaarlijke opslag;
- meldingen illegale lozingen en incidenten;
- ter beschikking stellen consumentenvuurwerk tijdens verkoopdagen;
- geluidscontroles bij evenementen

Uitvoeringsdoelstellingen

De uitvoeringsdoelstellingen zien op het vaststellen van het jaarlijkse jaarplan, heldere communicatie over het werkveld met gebruikmaking van de daarvoor beschikbare middelen, de samenwerking met de samenwerkingspartners, het vaststellen van tussentijdse rapportages, aanpassen van werkprocessen (Omgevingswet) en de planning van toezicht & controles. Hierbij wordt waar mogelijk rekening gehouden met de invloed van COVID-19.

Hoofdstuk 3 Borging uitvoering

In dit hoofdstuk wordt uiteengezet hoe de uitvoering van de eerder beschreven werkzaamheden geborgd wordt en wat daar voor personele ondersteuning bij nodig is. Kwaliteit in brede zin speelt hierbij een rol. De Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht gemeente Diemen moet bovendien geactualiseerd worden, naar aanleiding van de bijgewerkte kwaliteitscriteria 2.2. Ook wordt nader ingegaan op de personele bezetting voor het jaar 2021 welke per cluster worden beschreven in aantal fte (fulltime-equivalent) en in aantal beschikbare uren. Dit zijn de clusters: Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving, Openbare Orde & Veiligheid en het cluster Juristen.

Vastgelegde werkwijzen

Er is een WABO-processchema vastgesteld in de gemeente Diemen. Ook is een handboek voor de BOA's vastgesteld, waarin alle processen rondom de openbare ruimte zijn beschreven. Alle beschreven en vastgelegde processen zijn in de systemen geïmplementeerd. Voorts zijn er afspraken gemaakt ten aanzien van het WABO-proces. Deze afspraken staan in het WABO-handboek welke digitaal beschikbaar is.

Er is in 2019 een audit geweest en de daaruit komende verbetermaatregelen zijn door het college bestuurlijk vastgesteld. Ook worden tussentijdse controles verricht en vindt kwaliteitsbewaking plaats door processen regelmatig te evalueren en te verbeteren. Tot slot vindt procesvoortgang plaats door middel van het postregistratiesysteem en de backoffice systemen.

Financiële middelen en borging beschikbaarheid samenwerkingspartners

In de begroting is een aantal budgetten opgenomen die specifiek voor vergunningverlening, toezicht en handhaving zijn, maar ook voor de externe partners als de Omgevingsdienst NZKG en de externe parkeerhandhaving.

Tevens is een handhavingsarrangement vastgesteld met diverse externe handhavingspartners. In dit arrangement is beschreven wie het primaat heeft bij handhaving van de diverse overtredingen en hoe de diverse partners in het veld elkaar informeren.

In Nederland is veel aandacht voor de professionalisering van de Buitengewone opsporingsambtenaren (Boa's). Een onderdeel van deze professionalisering is het vastleggen van afspraken met de handhavingspartners. Het huidige handhavingsarrangement moet in 2021 worden geactualiseerd, zodat duidelijkheid bestaat over de afspraken tussen politie, het Openbaar Ministerie, gemeente en overige handhavingspartners over samenwerking. Hierbij staat het delen van informatie en afstemming voorop. Het handhavingsarrangement moet in samenhang met het integraal vergunningverlening, toezicht en handhavingsbeleid van de gemeente Diemen worden gelezen.

Bereikbaarheid buiten kantoor tijden

Ook in het jaar 2021 geldt een piketovereenkomst voor milieu- en bouwcalamiteiten met de Omgevingsdienst. Tevens is het gemeentelijke telefoonnummer na kantooruren doorgeschakeld naar de boodschappendienst. Indien noodzakelijk kan de boodschappendienst een piketambtenaar van de gemeente of de piketdienst van de Omgevingsdienst inschakelen. Indien zich rampen en/of grote calamiteiten voordoen, wordt het proces "rampenbestrijding" leidend.